

TORONTÁL

VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasábos petisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
A szerkesztő lakása: Pestvárosánál* 6-ik szám alatt.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legfőlebb szerdá reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétehetnek.	Kiadóhivatal: Pleit Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Alispáni jelentés.

(Folytatás.)
A megyei összesített árwapénztárának mérlegét az árvaszék 1875. évre elkészítvén tézsen az árvaagyon követelése:
az összesített árwapénztárán ft. 258241-85 3/4
ennek kamatja ft. 66503-24 3/4
közpénzalapi kötvényekben ft. 2600—
takarékpénztári könyvecskében ft. 23511-15
100 drb. aranyban ft. 472—
Hozzáutasított magánadósokon ft. 94770-85 1/4
ennek kamatja ft. 15139-54 1/4
összesen ft. 461238-65

Az árwapénztár fedezése:
Összesített adósok által ft. 237291-61 3/4
ennek kamatjában ft. 150102-86 3/4
közpénzalapi kötvények által ft. 2600—
takarékpénztári könyvecské által ft. 23511-15
100 db. arany által ft. 472—
hozzáutasított adósok által ft. 94770-85 1/4
ennek kamatjában ft. 15139-54 1/4
készpénz által ft. 3029-47
összesen ft. 526917-49 3/4

Az árwapénztári felesleg vagyis tartalék-alap tézsen ft. 65678-84 3/4
Az árwapénztár fedezéséből behajthatlan ft. 12041-70
Telekkönyvileg nincsen biztosítva ft. 160710-99
Szerződéses községekben ft. 13938-28 3/4
Bepérlés végett átadott ft. 208504-84 3/4
Ha a behajthatlan és biztosítatlan 172752 ft. 69 kr. öszvegből levonatik a cselekvő és szenvedő összehasonlításánál mutatkozott többlet, továbbá a hozzáutasított s így az árwapénztárt közvetlenül nem illető összeg, azon több községekkel kint lévő és általuk befizetendő öszveg végre a telekkönyvileg bár nem biztosított és a szerződéses községekben létező biztosnak vehető öszveg, melyek mind együttvéve 158605 ftot 53 3/4 krt tesznek, mutatkozik hiány 14147 ft. 15 1/4 kr., vagyis egy év alatt 7821 ft. 40 krral kevesebb mint volt 1874-ik évben.

A volt végvidéki árva és gondnokoltak követelése tézsen: készpénzben 15150 ft. 15 kr.; kötvényekben: pengő pénz 8735 ft. 48 kr., osztrák értékben 210813 ft. 46 kr.; közpénzalapi értékben 902 ft. 50 kr., mely követelések maguk magukat fedezik. Ezen felül van még 10194 ft. 34 kr. kötvényekben, melyek behajtás végett a megyei főügyészségnek vannak átadva, és végre több magán gondnokoknál van 1192 ft. 20 kr.

A közegészségi állapot megyénk területén kielégítőnek mondható a Diftheritis mint járvány mult évben az egyévet meghaladó gyermekek közül igen sok áldozatot vitt el, ez évben mint járványos megszűnt és, ha szorványosan mutatkozik is, nem veszélyes. Épen ugy a vörheny, mely a megyének több helyein mutatkozott, többnyire enyhe lefolyással volt. A vörös himlő ez évben járványosan kezdett különösen a volt határörvidéken, jelenleg azonban tisztú jelentések szerint megszűnt.

Az orvosi rendőrség a megye területén nem foganatosítható oly erélylyel, mint azt a közegészségi ügy fenntartásának fontossága igényli nagy hiánynak tekintendő, hogy 171 község orvossal és 179 község bábával közvetlen ellátva nincsen.

A gyógytárakat a megyei főorvos szabályszerűleg szokta rendszeresen megvizsgálni, az arról szóló jegyzőkönyvek a gyógytárak jó állapotát jelzik és a

nagyméltóságú m. k. belügyministeriumnak terjesztetnek fel; a mult évi himlőoltásról szóló jelentések szerint, melyek szinte felterjesztettek 28 orvos által 20969 gyermek lett beoltva; ez évben is a himlőoltás iránti intézkedések megtételtek és ennek teljesítésével megfelelő számmal orvosok megbízattak. Használóképen jelenthetem, miszerint a hasznos házi állatok egészségi állapota is kedvezőnek mondható. — Járványos és ragályos nyavalyák nem mutatkoznak; a megye területén a marhavésznek semmi jelei nem mutatkoznak. Némely községekben tapasztaltatott rühesedése, mely betegségnek gyógyítására azonnal az intézkedések megtételtek.

A népnevelés és oktatás ügyét illetőleg: a népiskolák száma a végvidékben tézsen 66, melyek községi iskoláknak tekintendők, az oskolaköteleseknek száma nemi külömbőség nélkül tézsen öszvesen 12586. — Albrechtsdorfon, Königsdorfon, Ivánován és Marienfelden az idei nagy árvíz az oskola-épületeket is elmosta; — ezen végvidéki oskolákra nézve a részletes moznatok fejtegetésének fonalát szabad legyen elejtenem, miután az illetékes kir. tanfelügyelőtől a törvény értelmében eddig a megyéhez jelentések nem tételtek.

Ös megyénkben van 88 községi és magán-oskola, van továbbá 147 felekezeti oskola öszvesen 235; a tantermek száma 373; tanköteles 12 éven alól 51112. 12 évtől 15-ig 17538, öszvesen 68650; iskolába jár 45557, nem jár 23093; vallásra nézve 36397 r. k., 171 gör. kath., 7520 gör. kel., 451 helyv., 617 ág. ev. vallásu, 3 nazarenus, 398 mozes vallásu. Nyelvre nézve 10337 magyar, 26058 német, 2668 román, 433 tót. 5010 szerb, 312 horvát, 739 bolgár. Tanító van 312 képesített, 38 nem képesített, öszvesen 350. — A népnevelés és oktatás tartatik 280 épületben, melyekből 247 tulajdon, bérelt 33. Az épületek mellett van 300 kert, 146 faiskola, 70 tornatér. Tanszerek vannak

560 fekete tabla. 378 olvasó tabla, 730 térkép, 258 földgömb, 283 terményrajzi gyűjtemény, 77 természettani gyűjtemény, 76 könyvtár, 61 testgyakorlati készletek. — Az oskolák évi jövedelme készpénzben 164062 ft., terményekben 28789 ft., öszvesen 192851 ft., mely jövedelmi ingatlan vagyonból, töképenzből, tandíjból, állami segélyből, községi segélyből, felekezeti segélyből és egyéb szabad és önkéntes adókozosokból. Az oskolák évi kiadása; tanítói fizetések 151911 forint, fűtés, tisztítás és javításokra 24833 ft., tanszerekre 3743 ft., szegény tanulóknak 1302 ft., házhér, iskolaszolgákra, könyvtárra, írószerekre, magánoskolákra 11062 forint, öszvesen a kiadások sommája 192851 ft.

Katona elszállásolás és ujoncozás ügyében jelentem, hogy megyénk területén 4 huszárszázad, Lovrin, Perjámos, Billét és Zichyfalva községeken van elszállásolva. Megyénk 20 sorozó járásra van beosztva. — Az ujoncozás a védéről szóló törvény és utasítás értelmében a törvényhozásilag megajánlott ujoncz illetményből megyénkre eső jutalék mind a hadsereghez, mind a póttartalékhoz a sorozás megtörténtét követő módon:

A rendes hadsereg javára volt kivetve jutalékul	ft. 1550
1875-ik évről volt hátralék	ft. 52
összesen	ft. 1602
Állított rendes főorvosok folytán	ft. 1464
1875. évi végleges számbavétel szerint	ft. 114
összesen	ft. 1578
Marad tehát hátralék	ft. 24
mely utóállítások folytán lesz fedezendő.	
Póttartaléki jutalék volt kivetve	ft. 155
Hátralék 1875. évről	ft. 422
összesen	ft. 577
Erre főorvosokor kiállított	ft. 362
marad hátralék	ft. 215
A honvédséghez besoroztatott	ft. 129
felülvizsgáló bizottság elé vezető	ft. 279

A közadóra vonatkozólag f. évi april végeig.

A kerület megnevezése	1875. évi hátralék	1876. évi járandóság	Összesen	Erre lefizetett	Marad hátralék april végév.
N.-Becskerek város	154969	42633	197602	15763	181839
N.-Becskereki szolg. ker.	59512	—	59512	4343	55169
Szt.-Györgyi „ „	123720	—	123720	3970	119750
Párdányi „ „	437716	—	437716	11980	425736
Módosi „ „	508037	33717	541754	5821	535933
Zichyfalvi „ „	278853	96290	375143	3456	371687
Zsombolyai „ „	504	8838	9342	2667	6675
Cseneji „ „	138354	—	138354	3616	134738
Billéti „ „	7060	39346	46406	19227	27179
Perjámosi „ „	200231	62665	262896	30357	232539
N.-Szt.-Miklósi „ „	91301	35263	126564	17855	108679
B.-Kömlyői „ „	230711	38704	269415	15650	253765
Uj-Szegedi „ „	179123	48743	227866	15009	212857
T.-Kanizsai „ „	74406	26614	101020	10412	90608
T.-Becsei „ „	82603	44918	127521	6808	120713
Perlaszi „ „	5503	22810	28313	4544	23769
Alibunári „ „	13622	89243	102865	7211	95654
Antalfalvai „ „	5658	43363	49021	6639	42382
Neudorfi „ „	4361	18883	23244	9827	13417
Pancsovai „ „	2665	22436	25101	8764	16337
Összesen	2598909	664466	3273375	203949	3069426

Ezen kimutatás szerint az adóhátralék tehát 1875. évről volt a megyében ft. 2598909
1876. évre az új adó illetmény tézsen ft. 664466
A f. é. tartozás tézsen öszv. ft. 3263375
Ezen öszvegre f. évi april végeig lefizetett ft. 203949
marad tehát ez évben lefizetni való ft. 3069426
Megjegyzendő, hogy ezen kimutatásban a n.-becskereki, a b.-szat.-györgyi, a párdányi és cseneji járásokban az idej adójárandóság még tudva nem volt april

végeig és azért jelen kimutatásban fel nem vétettek.

A métermértékek kötelező használata folyó évi janár 1-ső napján megyénkben is megkezdett. Megyénk területén Nagy-Becskereken, Zsombolyán és Módoson öszvesen 3 métermérték-hitelesítési hivatal lett felállítva, a kinevezet hitelesítő közegek Pesten a központi hitelesítő bizottságnál a vizsgát letették és bizonyítványt nyertek, mely szerint képesítetteknek találtak.

A hitelesítési minta-mértékek beszerestettek és kerültek Nagy-Becskereken

69 ft. 58 kr., Zsombolyán 21 ft., Módoson 22 ft. 82 kr., öszvesen 123 ft. 40 krba a beszerzett minta-mértékek nyilvántartás végett leltározattak is.

A hitelesítő hivatalok helységeinek felfogadása és berendezése N.-Becskereken 200 ft. egy évi házhér beszámításával 426 ft. 50 krba kerül.
(Vége következik.)

Néhány szó a nagy-kikindai kerület bekebelezéséről és vagyonának természetéről.

Jorgovits D., törvényhatósági jegyzőtől.

A területrendezésről szóló törvényjavaslat 1. §-ának 22. pontjában azon, a kerület közönségére nézve nagyjelentőségű intézkedés foglaltatik, mely szerint a nagy-kikindai kerület Torontálmegyébe kebelezetik.
A kerület vagyonának kezeléséről pedig a törvényjavaslat külön intézkedést nem tartalmaz.

Ezen körülmény készlet bennünket arra, hogy megvilágítván a kerületi hatóságok történetét, rövid vonásokban kimutatni megkísértsük, miszerint a kerület vagyona, jogi természeténél fogva, merőben különbözik azon vagyontól, melynek kezeléséről, felosztásáról s egyesítéséről a törvényjavaslat második fejezete intézkedik; hogy tehát szükséges, miként azon esetre, ha a törvényjavaslat 1. §-ának fentidezett 22. pontja, mely szerint a nagy-kikindai kerület Torontálmegyébe kebelezetik, törvénynyé emeltetik, — a kerület vagyonáról külön intézkedés történiék.

A nagy-kikindai kerületnek mint független önálló törvényhatóságnak fenállása tulajdonképen csak a törvényhatóságok rendezéséről szóló 1870-iki XLII. t. cz. életbeletetésével nyerte közjogi alapját, azonban csaknem egy évszázadon át állott fenn és kormányozta a nagy-kikindai kerületet — évtizedes megszakítással az abszolút kormányrendszer alatt — a kerületi tanács, amely a ma fennálló kerületi hatóság mintegy történeti elődének tekintendő.

Ezen intézmény meg alapját leli b. e. Mária Terézia királynőnk 1774-ik évben kiadott privilegiumában, amely ide vonatkozólag b. e. I. Ferenc királyunk által is megerősített, s melyszerint a nagy-kikindai kerületet ma is képező községek számára, mintegy legmagasabb elismerésül azon igen tekintélyes s abban részletesen felsorolt, a haza és trón oltárára nehéz időkben és súlyos viszonyok között önkényt hozott áldozatokért, egy független s közvetlenül az országos közigazgatási hatóságnak (Landes-Administration) alárendelt tanács (Magistrat) felállított, felruházva első fokú birói s közigazgatási hatósággal, azonban a kerületi községek saját költségén azzal, hogy a haszonbérbe nyert regáljogok jövedelme is ezen tanács fenntartására fordítandó volt.

Elrendelte tovább b. e. Mária Terézia királynőnk, hogy ezen kerületi községek, mivel az überlandi földek után fizetett pausalis adóra nézve egyetemleges szavazatosságban állanak, egy testületnek tekintessenek, czimert és pecsétet adományozván nekik, s elnevezvén ezen testületet „Császári királyi nagy-kikindai kerület“-nek.

Ezen tanács vezette tehát a kerület igazságszolgáltatási és közigazgatási ügyeit, a községek számához képest tíz tanácsokból állván, élén egy főbiróval. Müködött tényleg e tanács azon időben is, amidőn 1779. évben a nagy-kikindai kerület közigazgatási tekintetben, a temesi bánóságban az anyaországhoz való visszacsatolása alkalmával szervezett Torontálmegyéhez lett csatolva, s b. e. I. Ferenc királyunk privilegiumával 1817. évben ujra szerveztetvén, a rendezett tanácsu városokhoz hasonló hatáskörrel felruházottat, amikor is mellette egy állandó királyi biztosi állomás rendezesítettet.

Anélkül, hogy becikkelyezve lett volna, háborítlanul folytatta a kerületi tanács müködését 1853. évig, a midőn a kerületi tanács igazságszolgáltatási és közigazgatási hatásköre az abszolút kormány által megszüntetvén, 1853. évi december 1-én kelt helytartótanácsi rendelvénynyel a kerületi községek közös vagyonának kezelése végett egy gazdasági igazgatóság felállítottat.

S miután a fenállott m. kir. udvari cancellaria 1861. évi november 1-én kelt rendeletével a kerületi tanács és képviselőtestület önkormányzati és igazságszolgáltatási hatáskörrel ujra életbe léptetett, a gazdasági igazgatóság megszüntetett.

A m. kir. udvari cancellaria ezen rendele alapján fennállott a kerületi tanács 1871. évi június 28-áig, amidőn az 1870. XLII. tör-

0,000 frtot a 4219.
4219. sor. 36. sz.,
sz., 1000 frtot az
r. 10. sz., 500 frtot
1787. sor 19. sz.,
39. sz., 3285. sor.
3527. sor. 34. sz.
ny 124 frt.

M.
ájus 21-iki száma
meg: Longfellow
mult. Longfellow
János. — „Rojti
hiltól. — A mű-
bel). — A kolozs-
jke fürdő Udvar-
goff Mihály uta-
ve (képpel). A
sári Sándortól. —
kék és sirlalmok
Iradelom és mű-
Társulat kiadó-
tem-utca 4-dik
épes Néplap,
r nép számára,
ommal, s a hazai
rendes rovattal.
frt.

(63—33)
ny.
elekknövyi osz-
basky Úrosnak,
ulékai irant, a
eltetésére kitü-
én közhírré té-
mius 3-án d. e.
adó árverésen

kovits István,
bir. végrehajtó.

ny.
május 28-án
karek- és hitel-
és 104. 88-ai
1249. 1259.
9. 1511. 1534.
7. 1578. 1582.
7. 1712. 1716.
5. 1828. 1829.
4. 1917. 1924.
2. 2012. 2013.
4. 2035. 2036.
4. 2107. 2140.
6. 2186. 2191.
8. 2239. 2242.
3. 2334. 2338.
0. 2358. 2359.
zalogivek alatt
se megtartatni,
az árveréstől
azgatóságánál ki
megjegyzéssel
adandó tárgyak
könyvivósége.
-án.
és hitelbank
vegye
Szegeden
(69—41)
YE
ETÉNEK
ert.
a
gyek,
nyjel,
YEK,
nyjel.
levelek kap-
(70—22)
itelbanknál
ereken.

vényezik folytán a nagy-kikindai kerületi törvényhatóság törvényes alapon végleg szervezkedett.

II.
A n.-kikindai kerület területe 19 [m]fted foglal magában, és az 1870. évi népszámlálás szerint 62.209 lakossal bír. A hozzá tartozó tíz község három járásba van beosztva. A törvényhatóság székhelyétől legtávolabbra eső község 6 1/2 mérföldnyire fekszik.

Kitűnik ezekből, hogy a nagy-kikindai kerület elég kicsiny arra, hogy könnyen, gyorsan és czélszerűen adminisztrálhassék. Panaszok a belső közigazgatás menete ellen elő nem fordultak. Azon körülmény, hogy a terület folytonosságban nincsen, az adminisztráció nehezítésére eddigelő befolyással nem volt, mivel a végközségek a törvényhatóság székhelyéhez aránylag igen közel vannak.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy a határvidéki polgárosított részekkel gyarapított Torontálmege a n.-kikindai kerület bekebelezése által a Marostól Szerbország határáig lenyúló 180 [m]ftnyi területtel és több mint félmillió lakossal fog bírni, a megyei közlekedési vonalak jelen állapotában épen az fog elértetni, ami elkerülni kívántuk: a nagy tömeg nehezkességével járó, lassu, tehát rossz közigazgatás. Nedves téli időben, midőn sokszor a postaközlekedés is teljesen megakad a járattal utakon, midőn jármű a faluból ki sem indulhat, eredménytelen marad minden sürgetés. A szolgabíró, ha kedve tartja, bászakodhatik, a fél panaszával a megyéig ugyan el nem jut.

Azután az összetartozás köztudalma ilyen roppant nagy területen nem fejlődhetik, s ennélfogva az egymástól messzire eső vidéken lakó heterogén elemekből alakított megye közgyűlése színhelyévé válhatik sajnálatra méltó surlódásoknak.

A nagy-kikindai kerület önkormányzati hatósága, mint fentebb említettük, eredetileg fejedelmi privilegiumokból származott, és szükségképpen kifolyása volt az überlandi földek birtokviszonyainak, a kerületi községek egyetemleges szavatosságának, és azon specialis szabaddalmi intézkedésnek, mely szerint a tíz kerületi község egy testületet képez.

Mindezen viszonyok jelenleg is felállanak, s a kerületnek mint önálló törvényhatóságának további fenállását indokolják, erősen támogatván azon körülmény által, hogy a kerületi hatóság költségeinek fedezéséhez az állam semmivel sem járul. De ha mindemellett államigazgatási tekintetek a nagy-kikindai kerület bekebelezését követelik, akkor közigazgatási szempontból sokkal czélszerűbbnek mutatkozik azon eszme elfogadása, amely gróf Szapáry volt belügyminiszter területszabályozási törvényjavaslatában kifejezésre talált, és mely szerint Torontálmege s a nagy-kikindai kerület területéből két vármegye alakíthatnak, u. m. ezen terület északi felerészéből Torontálmege székhelyül N.-Kikindán, déli részéből pedig Horom megye székhelyül N.-Beckereknek.

A házi pénztárak behozatalával az ezek szerint tervezett új Torontálmege központi igazgatásának költségei valami 20.000 forint gyarapítanak az adózók közigazgatási költségei czimén viselendő terheit, mert a teljes fenntartási szükséglettel levonandók azon összegek, amelyek Torontálmege központi személyzetének a n.-kikindai kerület bekebelezésével előidézendő szaporítása által támadnak, s melyeket az adózók a bekebelezés után ugyis kénytelenek lesznek viselni.

Elfogadható volna ezen területalakítás azon indokból is, mivel Nagy-Kikindán megvannak mindazon épületek és berendezések, amelyek egy központi megyei kormányzat életbeléptetésére megkívánatnak. (Vége köv.)

Megeyi iskolatanács határozat a tordai iskolazavar ügyében.*

1. A tordai tanítók, az iskolatanácsban felhozott s megvitatott érveknél fogva; ezentúl kötelezettek az iskolás gyermekeket a templomba vezetni.

2. Bosnyák Lajos és Horczik Lázár ideiglenes tanítók, kik az iskolazárnak az engedelmességét megtagadták, csak azon időre huzzák fizetésüket, a mely idő alatt mint ideiglenes tanítók, a tordai iskolánál működtek.

3. A tordai iskolázék abbeli határozata, melynek értelmében Bosnyák Lajos és Horczik Lázárt állomásairól elmozdította, mint törvényellenes megsemmisítessék. Mint-hogy azonban nevezett tanítók csak ideiglenes minőségben lettek alkalmazva, az általuk elfoglalt két tanítói állomásra pályázat ki-hirdetése rendeltetik el.

4. A tordai község jegyzőkönyvileg nem igazolható, mikor választották a jelenleg működő iskolazárnak, s így ez törvényellenesen gyakorolja iskolahatósági hivatását: rendeltetik, hogy a kir. tanfelügyelőség által Torda közönsége sérelmére kinevezte iskolazárnakkal együttesen amaz is megsemmisítessék, és a törvény értelmében a községképviselést által egy új iskolazárk választassék.

Deák Ferenczről

egy tanuló- és 1848-49. évi képviselőtársa.

(Eredeti közlemény.)

(Folytatás.)

És így történelmileg kimutatható, miszerint — ha mi a miniszterium terve szerint szervezzük véderőnköt — ezt habhoríthatóan úgy végezhetjük volna, hogy ezzel Kossuth ha neki csakugyan úgy tetszett és csupán rajta állott volna, épen alkalmas időben megtehette azt, amiről mindég álmodozott és többször nyilatkozott, hogy a magyar vívja ki Európa szabadságát, mert erre a viszonyok és különösen Európa hangulata és talaja annyira kedvezők voltak, miszerint ha csak százezer emberrel Bécsnek men és ott mint october 6-án történt, — a revolutiót felelőztvén kétszázézer fegyvertársa talál, ezeknek csak felével egyesülve német vagy olaszországnak tartva. Attílla szerepére nem mint Istenostora, hanem mint Európa szabadítója vállalkozhatik, nem csak nyitva állván neki egész francia országát az út, hanem hadserege odajár annyira is szaporodhatik, hogy miután a francia köztársaság elnökével Napoleon Lajossal kezetszorított — visszafordulva és lengyelországot visszaállítva az orosz Európából kiűzheti; Ily csodára volt képes ezen, soha többé vissza nem térendő időpont: egész Európa Vulkán, mely felett a fejlesztett kormányok egy olyan csupán sétáló

* Targyhalmaz miatt csak most jutunk hozzá a megyei iskolatanács f. hó 8-dikán tartott r. közgyűlésének fentebbi határozatait közölni, melyeket — miként bizton reméljük — az iskolázár érdekében s a tordai közönség megnyugtatóására a nm. közoktatási miniszterium is késedelem nélkül fog megerősíteni. Fentebbi határozatok szövegszerű szövegezése hallomás szerint már felküldetett a miniszteriumhoz. Szerk.

hadereg közeledtére is, mint a magyar Bécsből kiindulva leendett, a revolutióval mindenütt megalkudtak volna; de én ezen hadjáratot nem teszem fel, hanem csak felemlitem hogy épen ezen időpontot kellett volna elcseszelnem; mert a kormány józan terve szerint szervezvévén haderőnköt és így legalább is Bathányi megmaradván annak élén — hihetőleg mi ily kalandra nem vállalkozunk, hanem szépen megmaradunk idehaza és nem jövén közbe az ápril 14-iki komédia s ezzel az orosz segélyezés — békében szervezzük az 1848-diki törvények szerint nemzet-őrségünket is aként, hogy annak egy részét szükség esetére — és pedig már ezt magyarlábon — mozgósíthassuk is, de megtehetjük azt is, amire az ország magát országgyűlési határozattal csakugyan kötelezte is, hogy megszűnven a pártutás a birodalomnak olaszország lecsendesítésére katonai segítséget nyujtunk, miált mi az udvari reakció legfegyverezve elértük volna azt, hogy a birodalmi kormány az 1848-diki törvényeket csakugyan meg nem bánta és velünk a közönségre nézve békés úton úgy egyezkedett volna, amint mi magunk ezt épen Kossuth indítványára a birodalmi tanácshoz menesztett küldetésünk által kívántuk; a birodalmi kormány ugyan is tapasztalva azt miszerint mi külön magyar hadsereget nem azért tartunk, hogy — amint az udvari reakció hirdeté is ürügyölő — a birodalomtól elszakadjunk, hanem, hogy mi a magyar külön hadsereggel is a pragmatica sanctio terén állván, szövetségi köteletségünk hiven teljesítjük az udvari reakció fondorkodására többé nem halgatva az 1848-diki törvényeké annál is inkább bele nyugodott volna, minthogy — a separatismustól menten — úgy sem volt erre ezen törvények megváltoztatására valamit tehetni. Mindez, ha így történik nem egyedül Kossuth érdeme, hanem az egész magyar kormány és az egész ország gyűlése, de ebből neki is kijutott volna az ő dicsősége, holott ellentétbe helyezte magát az egész miniszteriummal elvesztett mindent, a birodalomnak háromszáz millió költséget szörnyű véradózatot — s hazájának — a polgári háboru táplálásával s a magyar pénz megsemmisítésével is anyagi pusztulást okozott — nem menthette meg ily későn dicső harczosaink egyebet — mint katonai becsületüket, melyre a horvát invázió szegény és gyalázat hozott, épen Kossuth e hibája miatt.

Ákár mi volt azon bel- vagy külső indok mely Kossuthot az augusztus 21-dikéig forralt és ekkor nyilvános tárgyalásra jutott bizonyosan kockára vezető lejtőre ragadta, kézzel foghatónak fogja találni a történelem, hogy az államsinnal határos erőszakot mellylél Kossuth saját akarátat a parlamentaris kormány majoritása ellenében mint annak minoritásában levő tagja, keresztül vitte, semmi sem mentheti ki s pedig annyira nem, hogy annak enyhítésére még azt sem lehet felhozni miszerint a tévedés emberi dolog. Ennélfogva tehát Kossuth indokait szellőztetni, (Deák Ferencz ismerte azokat) érdemesnek sem tartom, hanem — el akarom ismerni, hogy colportáltatt egy, melyet Perczel Mór a szenttamási táborban felelt, s utána a hegypartiak vesszőparipaként kaptak fel, eleinte Kossuth is felkarolt, de indítványába felvenni megis óvakodott, jól számíta arra, hogy az csak ürügy lehetvén politikáját inkább compromitálni mint igazolni fogja. Ezen indok úgy hangzott, hogy az osztrák hadseregbeli tiszték hűségébe bizni nem lehet. Ily baj az osztrák tiszték helyzetéből önkényt folyt, miután őket kormányuk az udvari reakció sugallatára a magyar kor-

mányszolgálatába bocsájtotta a pártutók ellen, akiket ő lázított fel a magyarok ellen, és folyvást támogatott, azokat valóban hallatlan módon a katonai fegyelem kockázatásával átkos politikájának áldozatul lelkiismeretlenul dobvát oda, mert könnyen megtörténhetik, hogy őket, ha nekünk hűtlenül szolgálnak mi bélyegzük meg, ha pedig a pártutóknak ártnak, az osztrák kormány csapja el őket; a reakció e perfidiaja azonban a magyar kormányt csak akkor zavarhatta meg, ha Kossuth politikáját elfogadja, mert amint már fenn kimutattam — Jellacsich és a pártutók egyedül ezen politika aegise alatt tenyésztek és léteztek, minthogy csak a mi véderőnk kifejtése kelleltetésével jöhettek olyan összeütközések közbe, melyekben az osztrák tiszték magukat compromitálhatták; úgy tehát az osztrák kormány e kétkulacossága hátrányunkra ne szolgáljon, nem kellett egyéb mint ezen kétkulacosságot megszüntetni, s pedig épen úgy hogy az ujonczozást, s az ujonczok begyakoroltatását siettetvén Jellacsichnak útját elvágjuk, melynek következtében aztán az arra támaszkodó szerbek is elszéledtek volna: ezen bajon tehát Kossuth politikája teljességgel nem segíthetett, sőt azt inkább táplálta, minélfogva annak következtében csakugyan más módhoz kellett ezen baj megszüntetése végett nyúlni, melyszinte czéla vezet, de könnyű is volt és így ez szinte megint csak azt igazolja miszerint ezen anomalia elhárítása végett teljességgel nem volt szükség azon e válságos percben orszábnak mondható nehézségekbe ütköző rendszályn rögtönzésére, hogy az új hadsereg azonnal magyar lábra állíttassék, hanem ennek orvoslására minden oly szer elégséges volt, mely a kétkulacosságnak véget vehetett, mert hisz maguk a tiszték akik e Damokles kardja alatt jövőjüket féltették, a magyar kormányt őket ez alól kimentő intézkedését maguk várva várták: ez pedig nem volt egyéb mint egy egyszerű felszólítás, hogy aki a magyar hadseregben szolgálni nem akar lépjen ki és vissza az osztrák hadseregbe, ez megtörtént és a hadsereg az első percben eurpálva lett, s pedig úgy, hogy azoknak csak igen kis része hagyta el ami zászlókat, a többi száz meg száznak nevét pedig a történelem évkönyvei lapjaira írva örök halálval fogja emlegetni a magyar míg a magyar élni fog, mert nemcsak hogy hűséggel szolgálták ügyüket, hanem épen leginkább ezek voltak azok — akik bitórára golyóra vagy várfogságra itéllette vagy számkivetésbe menne mint vértanuk pecsételték meg azt; pedig ezek közül nem sok az aki magyarul parancsnokolt, vagy magyar commandó alatt állott, sok alig tudot, egyrésze pedig épen nem is tudot magyarul; s így a következé megint csak azt bizonyította be amit enélkül is a „par excellence“ magyar dalák — a mi hazurjank — példájából akik századokon át a német commandósok mellett élvezték a katonai dicsőség azon „non plus ultra“-ját melyen túl azt a magyar commandósok mellett is alig vihettek volna, már mindenki tudta aki tudni akarta, hogy a katonát a fegyelem teszi, a nemzeti büszkeség s egyszerűetből eredő lelkesedés pedig azt csak emeli. Ezt az igazságot védte Deák a miniszteriumban, a hadügyminiszter Mészáros Lázár tabornokkal több mint 30 éves hazafias lelkeletű katonával és a többi megyi miniszter társával ugyanazon véleményben, melyet Kossuth is, de fájdalom később mikor már a kockát elvetette beismert, midőn t. i. a nemzetőrökkel a bécsi ostrom felmentésére ment azt mondotta: hogy ő a nemzetőrökkel is reményli ezt elérhetni, mert a katonát a lelke-

TÁRCSA.

Részletek Nagy-Beckerek történetéből.

(Folytatás.)

A következő 1795-ik évben egy másik megható vallási kegyelet nyert Beckereken kifejezést. Ugyanis ekkor épült a temetőben Máry József, Torontál vármegyének rendszeres első alispánja bőkezűségéből sz. Borbála kápolnája.

Az új század mindjárt kezdetben egy súlyos, mondhatni igen súlyos csapást hozott Beckerekre. 1807 augusztus 30-ikán csaknem egész Beckerek, a római kath. templom, sz. Vendel kápolnája s néhány egyéb épületen kívül leégett. A paplak és iskola, a város- és megyeház a levétárakkal együtt elhamvadt. A lelkesnek csupán csak a hivatal lajstromait sikerült megmentenie, de ezek közül is az egyházmegyei rendeletek jegyzőkönyvének szintén bent kellett égnie, miután az ily czimű könyvek elseje csak 1784. nov. 20-án veszi kezdetét. Sajátosnak találjuk, hogy Magdics e nagy tűzvészről semmi mást nem jegyzett fel, mint azt, „hogy a lelkesek a plebánia-lakás leégése után 13 hónapon keresztül egy kibérelt szutykos lakásban volt kénytelen magát meghuzni, mely idő eltelte után 1808. októb. 1-jén a kincstár költségén épült új paplakba nagy örömmel visszatért.

De volt az égésnek még egyéb következménye is. Ugyanis a vármegye háza leégvén, a hatóság kényszerítve látta magát a megye székeit Beckerekről mozgósítani. A megyei kormányzók tetteleg áthelyeztetett Nagy-Szent-Miklósrá, minek okál más körülmény nem szolgált, mint az, hogy az akkori alispán Máry oda való volt. Itt maradt aztán a megyeszék az új megyeház felépültéig, ami 1817-1820. évek között történt. Ez utóbbi évben tartott

meg Beckereken a tűzvész utáni első restauratio, mi által a szomorúan sujtott város ismét visszanyerte előbbi élénkségét, bár a szenvedett anyagi kár most sem volt még teljesen helyreépítolva.

Az ágostai hivallást követők 1821-ben kaptak imaházat és pástort, ugyintm kik akkoriban számszerint már mintegy 289-en voltak.

Alig azonban, hogy városunk nevezett bajból megszabadult, másikba jutott. A következő 1832-iki évben ugyanis márczius 19-ikén, hamvazó szerdán, délután 2 órakor tűz ütött ki a „magyar-utczában“ mely — miután nagy szél dühöngött — oly iszonyuan terjedt, hogy két óra alatt 63 ház és 33 gazdasági épület let a lángok martalékává. A károsultak mind katolikuskok voltak.

A tűzvész ezután is gyakrabban ismétlődött. Az év őzeig annyira zaklatta az a lakosokat, hogy — miután naponta kétszer, háromszor is égedt, közöttök valóságos pami rettegés uralkodott. Hire terjedt hogy gyujtogatók járnak titkon a városban, de ez be nem bizonyult. A lakosság annyira rémült volt, hogy ha szélvész támadt, se éjjel nyugodni nem tudott, se nappal több időre távol lenni nem mert. Az 1845. év nevezetes időpontot képez Beckerek művelődési történetében. Ugyanis 1845. márczius 25-én vettetett meg alapja a beckeréki gymnasiumnak, valamint a piaristák templomának. A hat osztályra tervezett középiskola 1847. október 3-ikán nyitott meg, de már is közlgett a vihar, mely a muzsák csarnokainak ajtait bezárandó volt.

Egy komoly, zivataros, szerencsétlen epocha állott be. A nemzeti átalakulás véres időszaka köszöntött be. Eljött 1848-1849!

A sokat mondó nyüzsgés, mely a csa-tasztróphát az egész országban megelőzte, Beckereken azonképen nyilvánult. A közlgett vihar előjellei itt szintén érezhetőek lettek. Szeptember 20-ikán tartott meg Beckereken Torontálvármegye közgyűlése: a szö-nyegen forgó tárgy a pozsonyi országgyűlésre küldendő követ megválasztása volt. A párt harc-

szokott heveséggel kezdődött és végződött; de a conservatív-párt győzött 28 szavazattal. E győzelemnek tulajdonítható, hogy az utasítás kidolgozására a főispáni helytartó által lön kinevezve a bizottmány, nem pedig mint a szabad-elvű párt akarta, hogy az a gyűlés által választassék. A bizottmány elnöke Gyertyányfi János alispán volt, a főispáni helytartónak testvére.

A márcziusi leirat Beckereken ugyan-azon hangulattal ébresztette, melyet a fővárosban és az egész országban. A lelkesedés, melynek villama a Kárpátoktól az Al-Dunáig a hazát átcsikázta, Beckereken is ép oly kitorló, mint őszinte volt.

Az ország független államéletének s ön-álló kormányzatának helyreállítása szintegy, mint a hűbéri viszonyok maradványainak eltörlése, a polgári s politikai jogoknak kiterjesztése minden néposztályra: Beckereken is az öröm és lelkesedés zajos kitorléseivel üdvözöltetett. Itt is harangzúgás, tricolorok kitorlése, nemzeti kokárdák feltűzése, szabadságfák emelése, utcák kivilágítása, örömlakomák rendezése, isteni hálatiszteletek tartása, hirdettek s tanusították a vegyes lakosság örömet, lelkesedését. Itt is testvéries érzellemel olvadtak össze a közös szabadság hajnalán a vallási, nemzeti s politikai felekezettek. April 13-án egyszerre tartották meg az ünnepélyes isteni hálaadást a katolikuskok, lutheránusok, reformátusok és ó-hitűek, hálát szavazva az égnek a különféle nemzetiségek között helyreállt boldog egyetértésért.

De fájdalom e lelkesedés nem sokáig tartotta meg eredeti, első, szeplőtlen tisztaságát. Horvátországban és a Szerémségben korán megújultak az illyr zavargások, melyeket most az általános megrázkodás még erőszakosabbakká tón és a rosz példa, s a két részről nagyobb mértékben mint valaha, megkezdett igazgatások a szerbeket is nemskára lesodorták a törvényesség s hazafias köteletség ösvényéről.

Az első mozgalom, a felkelés borzasztó jellegét hirdetve, april 24-ikén tört ki Nagy-

Kikindán, az irtás földek azonnali kiosztása követelésével. De e közben már Beckereken is gyuladozott a forranyag. Már egy nappal előbb, april 23-án, mely napon mind a keleti, mind a nyugati egyházban a husvét ünnepeltetett, Beckerek elvesztette a kibékülés kinyomatát, mert ezen s a következő napon a szerbek közül nagy csapat gyűlt össze délután 3 órakor a piacpon, a városnak magyar és német polgárai ellen annyira izgatva, hogy azok közül többen, rémülettel eltelve, már házaikból sem mertek kimenni. Husvét harmadnapján, mely egyszersmind sz. Márk evangélista napja volt, alig végződött be az e napon tartatni szokott körmenet a legnagyobb félelem és rettegés között, amidőn a ráczok, néhányan az urti osztályokból is, tíz óra tájban nagy lármával a városházát meghorhanták, honnan a magyar nemzeti zászlót, mely márczius 28-ikán elő feltűzetett, ledobni iparkodtak. Ezen merénylet végrehajtását mindazonáltal Hadzits Lázár, a város köztisztel- és szeretetben álló szerb származású birája, saját élete veszélyeztetésével meggátolta. A városi tanácsot azonban minden törvény ellenére még az nap újra választották, — természetesen mind saját embereikből — egyedül a bírót hagyták meg.

A törvény ellen alakult városi tanács hatásköre jogerejének el nem ismertetvén, néhány nap mulva a tehetős polgárokból egy tiztagu közbizottsági bizottmány választott a rend fenntartására, kik között csupán három katolikuskok volt. Ezen bizottság első teendőjelel ismerte az öt századból álló nemzetőrséget felállítani, melyből a szerbek, néhány tekintélyesebb kivételével, mind kizárattak. Majd az első alispán megérkezével, ki a közügyek vezetését átvette, a működő bizottság feloszlott.

A közben az ostrom-állapot, melyet ezen s hasonló események miatt, az erőszak alkalmazására utalt magyar kormány a szerbek által lakott valamennyi helyre kihirdetett Beckereken is hatályba lépett, Csernovics Péter ruháztatván fel kormánybiztosi teljhatalommal. (Folytatás következik.)

sedés futam után a közölt hogy is csak be is lehet valóság — me lalkozt kozata dezte szede az em csak idősök hijjává sem vo pedig rajta után az amint a mérvben desben lapodás lepő ma Budape szágbn sensat amnesi latnak — A Becebe a töröl Abdul trónjót hogy a lemondá kal meg sérve mozzan kiegyez lyek töl nak ki, gistráln lenek a azonban kell ten el az os magyar felette k zés által tráltak. han nem egykor a is fellata pedig a z birodalom u. n. os mely m pénzügyi fenyegető osztrákok tézendő re kökre re Itth csapás or Frigyes közös had ben gutá ban kimo napilapok dekek ny szombato „Ell.“ irj szokott h letes isme tellesse a pest az volt szin is minden jak magu kulása éro A keleti k lan áll, közlög m a delegit megnyit mezte a lános hely teljes enu ügyére az mes expos dekekrol, ságot, har érdekeit is gróf bátor get politiká biztosítat mig ő nek sán intéző irányt vent károsítat Törö azt jelenté visszautasít irati tudós ugyan, hog lényeges p pontokat re feltétlenül e tek ezek: fegyverszün korlátozása mok keresz tik, hogy záratta. A v volna a her nek fia szül

sedés teszi, midőn pedig a nemzetörök megfutamodása által meghiusult schvechati csata után haza érkezett magába szállva oda nyilatkozott: Görgeit a sereggel Pozsonyba hagyta, hogy azt begyakorolja, mert már most ő is csakugyan tapasztalta, ehhez képest tehát be is látja, miként a katonát a fegyelem teszi, tehát Kossuth még ezt sem tudta eddig, és e válságos korszakban mégis több mint diktatori — mert providentialis — szerepre mert vállalkozni. Emlékezem, hogy ezen utóbbi nyilatkozata után én másnap Deákkal találkoztam kérdezte tőlem; hallottam-e Kossuth tegnap beszédét? melyre én igennel válaszoltam: „ez az ember — ugymond — a nemzet sorsával csak játékok üz.” De sok más is Kossuthot ez időszakban már csak házardeurnek tartotta, hűjjával lévén a higgadságnak mely nélkül soha sem volt senki s nem is lesz politikus: én pedig megvallom itt, miszerint nem győztem rajta csodálkozni, hogy Kossuth ápril 14-dike után az ő kormányzóságát oly komolyan vette, amint azt valóban vette.

(Folytatása következik.)

HETI SZEMLE.

Európai sajtó. A közvéleményt nagy mérvben foglalkoztatta Angliának a keleti kérdésben s illetőleg a három cancellár megalapodásával szemben tanúsított vártalan s meglepő magaviselete, Andrassy békenyilatkozatai Budapesten a delegatiók előtt s a Törökországban kitört általános conflatio. Nagy szenzációval közölte a sajtó Hugo Victor párisi amnestia beszédét is. A philadelphiai világtárlatnak nem nagy anyagi eredményt jósolnak. — A berlini „Post“ bécsi levelezője szerint Becsbe egy diplomatai jelentés érkezett, mely a török trónváltozást közel kilátásba helyezi. Abdul Aziz fél, hogy meg akarják fosztani trónjától, s e félelem nem alaptalan. Meglehet, hogy a szultán indítatva látja magát önkényt lemondani, de az is lehetséges, hogy erőszak megfosztják az uralomtól. Figyelemmel kíserve monarchiánk másik felének politikai életmozgalma, nem mellőzhetjük hallgatással a kiegyezést rozsoló sürű nyilatkozatokat, melyek többnyire a védvamosok taborból indulnak ki, s melyek közül egynehányat alább regisztrálunk s jövőben is késégtelenül kénytelenek leszünk felemlíteni. E manifestációkra azonban egyszer-mindenkorra egy megjegyzést kell tennünk. Csak a teljesen avataltan hiheti el az osztrákoknak, hogy a kiegyezés nekik nagyon hátrányos, Magyarországra nézve pedig felette kedvező. Mit nyertünk mi az új kiegyezés által, azt lapunk vezércikkei eléggé illusztrálták. Az osztrák védvamosok nyilatkozataiban nem lehet egyebet látni, mint részint az egykor általános virágzott s sokhelyütt most is fellátható magyarfalas maradványát, részint pedig azon nyárspoliparás korlátoltságot a két birodalom közti viszonyok felfogásában, mely u. n. osztrák politikuskoknál sem ritkaság, s mely Magyarország minden bármilyen csekély pénzügyi vivmányában az osztrákok zsebeit fenyegető veszélyt lát. A tájékozott olvasó az osztrákoknak a kiegyezés ellen intézett és intézendő manifestációkat fogja tudni igazi értékére redukálni.

Itthon. A monarchia hadseregét súlyos csapás érte. Bécsi táviratok szerint báró John Frigyes tábornagy és titkos tanácsos a közös hadseregi vezérkar főnöke tegnap Bécsben gutaütés következtében meghalt. Hazánkban kimondhatlan károkat okozott a fagy. A napilapok mindegyre közlik a különböző vidékeket nyomorát. A fagy okozta károkat ügyében szombaton minisztertanács tartott. Mint az „Ell.“ írja, a kormány intézkedett, hogy a szokott hivatalos tudósításokon kívül is részletes ismertetéseket nyerjen és idejében megtehesse a szükséges intézkedéseket. — Budapest az utolsó napokban oly eseményeknek volt színhelye, melyek az ország határain túl is mindenütt a legnagyobb figyelmet vonandják magukra, hol az európai viszonyok alakulása érdeklődés és vizsgálat tárgyát képezi. A keleti kérdés az európai politika gyújtópontjában áll, s épen a keleti eseményekre vonatkozólag nagyfontosságú nyilatkozatok tettek a delegatiók keblében. Királyunk ő felségének megnyitott beszéde néhány éles vonással jellemezte a törökországi viszonyokat és az általános helyzetet. — Pár nappal e jelentőség-teljes enuntiató után a monarchia közös külügyére az osztrák delegatió körében terjedelmes expositum adott felvilágosítást azon kérdésekről, melyek nemcsak a politikai kíváncsiságot, hanem Ausztria-Magyarország legfőbb érdekeit is oly közelről érdeklik. — Andrassy gróf bátor önbizalommal elvállalta a felelősséget politikája eredményeiért, sőt tovább ment: biztosíthatni vette a delegatió tagjait, hogy — mig ő neki szerencséje lesz monarchiánk sorsát intézni, nem fognak az események oly irányt venni, mely a monarchia érdekeit megkárosíthatja.

Törökország. Az „Agence Bourdeau“ azt jelenti Konstantinápolyból, hogy a porta visszautasította a hatalmak emlékiratát. E távirati tudósítást praecizirozni szükséges. Igaz ugyan, hogy a porta az emlékiratnak három lényeges pontját nem fogadja el, de a többi pontokat részint további vita alapjául, részint feltétlenül elfogadja. Az el nem fogadható pontok ezek: Direct alkudozás az insurgensekkel fegyverszünet végett; a csapatmozgások korlátozása a felkelt tartományokban; a reformok keresztülvitelének ellenőrzése. Megerősítik, hogy a szultán Abdul Medsidnek fiait bezaratta. A valide egyszerűsind levélben tudatta volna a hercegekkel, hogy ha valamelyiköknök fia születik, azt meg fogják ölni (?). —

Konstantinápolyban a napokban a szofták újabb tüntetése várható. A szofták politikai programja a következő: A szultán adjon öt millió fontot magánkincstárából állami czélokra. A szultán civilistája ne legyen több mint egy millió font. A khalifa czim eltörölendő. Egy nemzeti tanács alakítandó. A pénzügyminiszter hivatala egy európaiura bizassék. — A nemzeti tanács és az alkotmány a török fővárosban minden beszélgetés tárgya. A szultán adhat öt milliót állami czélokra, mert pincezeiben 25 millió van összehalmozva. — Nikics vára hir szerint ismét kifogyott az élelmi szerekből s Montenegró vonakodik azt élelmezni. Ez megmagyarázná, hogy Muktar harmadik expedícióra készül. — Mosztarban a salonicchi események híre által fanatizált mohamedán lakosság egy ragusai távirat szerint tüntet a keresztények ellen, kiknek brutális provocatója napirenden van. A mohamedánok nyilatkoztak, hogy a salonicchi consulok sorsában kell a keresztényeket és valamennyi consul részéssíteni. Liechtenstein német consul egy őrtálló katona szuronnyal fenyegette. A fegyveres tömeg tapsolt s kigonyolta a consul. Az olasz consul, az olasz és osztrák consularatus hivatalnokait is sértegette a tömeg. Egy osztrák alattvalót meg is sebesítettek Mosztarban. A lehető legnagyobb pompával temették el a salonicchi fanatikusok áldozatait, Abbot és Moulin consulokat. A fényes, nyilvános temetés a konstantinápolyi nagykövetek követelésének egyike képezte. A vértettről magáról még mindig újabb részletek érkeznek. Abbot, a „Journal des Déb.“ perai levelezője szerint, nyolcz yagánvágás és egy szurony által okozott seb folytán rogyott össze. Moulinnek levágták a fejét. A hullákat a gyilkosok a mecset ablakain kidobták. Az utcán állók zöld zászlóval élükön körülhordozták a hullákat, melyeket a legdühösebbek lekoptek és végre a szemétre dobtak.

Szerbia. A harcziás mozgalom mind nagyobb mérvet ölt. Oroszországból ismét több magasabb rangú tisztet várnak. Mindezek szerb polgárosítást fognak nyerni, miként ez Csernájéval történt. Mától kezdve néhány napon át még a brigadok és divisiók gyakorlatnak s ezután fog állítólag megtörténni a hadsereg kivonulása a határ felé. — Egyidejűleg a török határ állapésével Riszticstől egy kiáltvány fog megjelenni, melyben ünnepélyesen kijelenti, hogy Szerbia hű marad suverainéjéhez, de miután a 11 hónap óta határain dülő felkelés következtében az anyagi és politikai végrömlást ki nem kerülhetné, most a pacificatiót ön-maga fogja megkísérteni a törvényes uralkodó t. i. a szultán javára. Ily fogással véli Risztics a hatalmak s talán még a Porta előtt is Bosznia occupatióját igazolhatni. — Nisnel mint állítják csak 23,000-nyi török hadsereg áll, miután több ezrednek a bolgár felkelés miatt Szofiaiba kellett távoznia. A szerb kormány haditerve még mindig ugyanaz, melyet hónapok előtt közöltem önöknek. Ugyanis egyidejűleg szándékoznak betérni Boszniaiba és O-Szerbiába, a főereg pedig Csernájé orsz tábornak vezénylete alatt a Nisnel élszáncolt török tábort fogja megtámadni. — Deli Magyarorszában már néhány ezer szerb vállalkozott önkénytesül, kiknek junius elején kellene Galacz körül összegyülmük. Oreskovics és az ismeretes Stratimirovics önökentes csapatokat fognak vezényelni. — Natalia fejedelemsé Kragujevácra költözik át. — Karavelov, a bolgár mozgalom intézője, a szerb kormánytól 4 ágyút és fegyvereket kapott, melyek a Dunán szállítottak Bolgáriába. — Risztics a görög kormányval is alkudozik, de mindaddig kevés eredményel. — Milán herczeg kihirdetett a moratoriumra és a sajtószabadság felfüggesztésére vonatkozó rendeletet, egyszerűsind publikálva van már a szerb nemzeti kölcsönre vonatkozó rendelet is. A szerb kormány rendeletet bocsátott ki, melyek értelmében 18 évestől 50 évesig egy szerb sem hagyhatja el az országot. Az Istok sürgeti az eldöntést.

A felkelés színhelyéről. A bolgár felkelés egyre növekedik. Nagyobb csatát azonban kerülnék az insurgensek. Abdul Kerim pasa volt hadügyminiszter, ki most a bolgárországi török sereg főparancsnoka, egy helyre akarja szorítani az insurgenseket, hogy néhány súlyos csapással véget vessen a mozgalomnak, de ellenei kitérnek előre s elhatározó actiójukat későbbre halasztják. — A bolgár felkelők minden lakható helyéséget felgyújtának vagy lerombolnak. Rakovicza lakói 9-én magok felgyújtották a várost s a Balkánba menekültek, hol már 12,000 ember agyagkunyhókban tanyáz. Minden bolgár városban titkos felkelő bizottságok működnek, melyek a titkos nemzeti kormány közegei s oly terrorismust gyakorolnak, minők példáját az utolsó lengyel forradalomban lehetett látni. — Boszniából Buzim mellett vívott harcokról tudósítanak. Itt 1000 felkelő Hadzics által 6000 török ellen eredménytelenül harcolt s ennélfogva visszavonult; éjjel azonban megújult a harc, s bár mindkét fél tetemes veszteséget szenvedett, az insurgensek annyiban előnyben maradtak, hogy igen jó állást foglaltak, Buzim és Novi összeköttetését elvágták és Buzimot magát ostrom alá vehették. — Karagyorgyevics Péter szerb trónpraetendens 1000 ember élén Bihaec ellen operál. Emberei kizárólag szerbiaiak s többnyire régi katonák. — A „W. T.“ úgy értesül, hogy Belgrad és Cetinje között alkudozások folynak már azon első lépésekre vonatkozólag, melyeket Szerbia és Montenegró a törökök elleni háboru esetében közösen teendők. — Montenegró békés magartatása szintén kétes. A montenegrói fejedelmet ismét aggasztják a törökök albaniai csapatösszontosításai, s ez aggodalmaknak a hatalmak előtt is kifejezést készülni adni. A „Glas Crnagorca“ így ír: „Törökország határainkon háborura készül.

Mi ily manifestatiót nem tűrhetünk nyugodtan. Ismeretes, hogy Montenegró mindent megtett a béke fenntartására. De miután a Porta kihívó lépéseket tesz, mi nem maradhatunk tétlenül, annál kevésbé, mert a felkelés lecsillapítására és a pacificatió létesítésére irányuló diplomatai törekvések nem ígérnek sikert. A válaszon állunk, ép úgy mint Szerbia. De e ponton mi, még ha akarjuk is, nem késhtünk oly sokáig mint Szerbia.“

HIRHARANG.

*** Csalodások.** Az emberi természetben benne van már, hogy szerencsétlen csapások alkalmával szereti magát vigasztalni, illetőleg mindig kevesebbre nézi a kárt, mind az valódi áll. Így vagyunk a jelen esetben is; ugyan is a 21-diki fagy után nem hittük, hogy az tökéletesen, néhol pedig felerészben, tönkretette volna buzaföldjeinket. Most, fájdalom az ellenkezőről győződünk meg. Néhány napos meleg idő, egészen megmutatta a bajt, a kifejelt kalászköznél. Azok a buzák a melyek a fagy előtt már kalászban voltak, a fagy által tökéletesen tönkre vannak téve. Színük felette sárgás, s a bennök lévő, virág pedig tiszta fehér és száraz; szóval arra egészen képtelenek, hogy virágozhassanak; az a kalász pedig, a mely nem virágzik magot hozni képtelen. Ily állapotban van Német- és Szerb-Ellemér község határája. Ezek a szegény emberek a bevetelt magot sem kaphatják vissza. Az urasági földekben, illetőleg birtokrészekben szinte az az állapot van, azzal a különbséggel, hogy a réti birtokrészekben most is egy öles víz áll. Hogy mit lesznek teendők, azt most még bajos volna meghatározni. Mi azt hisszük, hogy az ország minden részéből beküldött jelentések koraiak voltak, azaz a fagy után küldettek be, pedig a valódi kárt csak a fagy után néhány nap eltelével lehet egész nagyságában látni.

*** A nagy-kikindai kerület rendkívüli közgyűlése.** f. é. május 29-én d. e. 10 órakor megtartott, a közgyűlésnek napirendjén egy irásban beadott indítvány állt, mely szerint a területi rendezés iránti törvényjavaslat ötleteiből a nagy-kikindai kerület önállóságának fenntartása, vagy ha ez teljesíthető nem volna, legalább a kerületi vagyon önálló és külön kezelése iránt a magas kormányhoz felirat, az országgyűléshez pedig kérvény volna intézendő; az indítvány az állandó választmány által elfogadásra ajánlatván, minden vita nélkül egyhangulag elfogadtatt s egyúttal a felirat és kérvénynek átadásával egy a kerületi alkaptány vezetése alatti 10 tagu küldöttség bízott meg, mely a Jorgovits aljegyző ügyestől folyt felirat és kérvénnyel még az éjjel Pestre fölment. Ezután még jóváhagyott Nagy-Kikinda községének azon határozata, hogy a község két főtcazaja macadam burkolattal elláttatni s ezen költség fedezésére a vasuton szállított minden mázsa szállítmánytól 1 krajczár kövezetvám fog szedetni. Végre elnöklő főkapitány úr Jorgovits Dusan aljegyzőt tiszteletbeli főjegyzővé kinevezvén az igen számos bizottsági tagok által látogatott közgyűlést be-rekesztette.

*** Elutazás.** Városunk polgármestere hat heti szabadsággal elutazott, távollétében helyettesse, Manojlovits Miklós városi főjegyzőnk.

*** Változó idő.** Néhány nap óta ismét hűves hideg időnk jár. A vegetatio ismét megállott ezt legjobban észlelhetni a kukoriczánál.

*** A Tisza.** A Tisza vize ismét aradásnak indult, s emiatt a réti vizek is emelkedést mutatnak.

*** Rendkívüli gyűlést.** A helybeli önkénytes polg. tüzoltóegylet f. é. június 4-én reggeli 1/9 órakor a kaszinó épület kis terében, az alapszabályok módosítása tárgyában rendkívüli gyűlést tartand.

*** Szerencsétlenség.** Tegnapelőtt egy kis fu a Begapártjáról jászák közben a vízbe esett, s ott nyomtalanul eltűnt. Hulláját eddigélgé még nem sikerült feltalálni.

*** Közbiztonsági állapotunk** a jelenlegi rendszer mellett oly nyomorultak, hogy lapunk akár minden számban is hasáb számra regisztrálnának a kisebb-nagyob tolvajlásokat betöréseket, rablójukosságokat, véres verekedéseket stb. stb. Halljuk, hogy Török-Becsén, hol a csirkefogás és betörés napirenden látszik lenni, sikerült Petrovitsz Maden ottani erőlyes és hivatalbuzgó albirónak kézrekeríteni végre egy egész betyárbandát, mely jó idő óta sertés és baromfi tolvajlásokkal háborgatta a polgárság vagyonát és éjjeli nyugalmát. A jó madarak bacsái és beodrai szerbek, kik bizonyos Perits Gávra becsei notorius egyéniségnél üttéltek fel tanyájukat. Nevezett albiró úr Perits Gávra szalmakazla tövében fogta el Mirits Pája, Bakain Péra és Popov Omer nevezetű tolvajokat, kiknél duplacsövű pistolok, kések, gyilkok s nagyobb mennyiségű lópor találtak. Meggyőződésünk hogy a jelenlegi általános demoralizáció, a köznép mostani miveltégi foka, rendőrségi rendszerünk s büntető törvényeink tulságosan humános, enyhe természetűek mellett nem egyhamar fogjuk személyünket s vagyonunkat biztonságban tudni. Bol kell ide meg Ráday Gedeon!

*** Hivatalos intézkedés.** A belügyminiszter intézkedett volt az iránt, hogy a közgazgatási közegek a polgári nyug., kegyvagy ellátási díjat élvező egyének elhalalozásáról, s a női nyugdíjasok férjhezmeneteléről azon adóhivatal vagy kincstár, melynél az elhalt egyének nyugalmetvénye folyósítva volt, esetből-esetre, még pedig késedelem nélkül, értesítsék. Ez intézkedésről a pénzügyminiszter

azon meghagyással értesíti az adóhivatalokat, s egyéb kincstári pénztárakat, miszerint minden ily tudomásukra jutott halálesetet az előljáró igazgatóságoknak azonnal jelentésnek fel. Az igazgatóságok feladata lesz e jelentések alapján a nyugdíjaknak részint saját lakoskörükben való megszüntetése iránt intézkedni, részint pedig a nyugiltemény természetéhez képest annak megszüntetése czéljából az illető miniszteriumnak jelentést tenni.

*** Az árviz Horvátországban.** Zág-rábból írják, hogy a bán ő folsége 3000 frnyi adományát a sziszeki vizkárosultak között már kiosztá, azután megtekinté az árterületet. A kárt megközelítőleg sem lehet meghatározni. Stermecz és Jelenovacz közt az áradat tengerhez hasonló, Magában Zág-rában a Száva csöndesen apad. A Dráva két baranyamegyei magyar községet: Jenőfalut és kisdárdát is egészen elborított. A szerencsétlen lakosokat ez-uttal másodsor éri ily csapás. Azon vidéken ez évben termésre már nincs kilátás.

*** Királyi csontok a padlásan.** Egy Székesfehérvári lap azt írja, hogy az ottani városház padlásán sok érdekes régiség között egy láda is van, melyben több árpádkori királyi csontja őriztetik, melyek az 1861-ik évi ásátások alkalmával kerültek napfényre. A nevezett lap azt ajánlja, hogy addig is, mig az ily szent történelmi ereklyék örökös megőrzésére egy külön mauzoleum állíthatatik fel, nem ártana e csontokat biztosabb helyre, például a budai Mátyás templomba szállítani, a hol III. Béla királyi csontjai is nyugosznak, s a hol mindenesetre jobb helyen volnának, mint a székesfehérvári városház padlásán.

*** Védeyleti mozgalmak.** Az orsz. négyelet közgyűlése a fővárosban kimondá a jelszót s a vidéken már nagyban folynak a gyűjtések a védeyleti tagságra. Nagyváradon karolják föl az eszmét legbuzgóbban. A gyűjtéseket ott Halász Józsefné urhölgy oly sikerrel vezeti, hogy az ottani lapok már legközelebb megkezdhetik a védeyleti tagok névsorának közlését.

*** Az iskolai takarékpénztárak ügye** a fővárosban is rossz lábon áll. Az ottani belvárosi iskolások ugyanis e tárgyban mult hó 4-én tartotta ülést Pauler Tivadar elnöklete alatt, s az eredmény oda lyukadt ki, hogy jelzett iskolások az iskolai takarékpénztárak eszméjét elvetendőknek vélelmezte.

IRODALOM.

Uj képes, szépirodalmi napilap. A jövő hó 1-jével Jókai Mór kiadótulajdonos és „lapvezér“ Törzs Kálmán felelős szerkesztése mellett „Eletképek“ czim alatt képes napilapot indít meg, mely a szépirodalom, tudomány és társasélet körében fog mozogni: Emeli e lap érdekelt még az is, hogy Jókai Mór-nak ezután irandó összes komoly szépirodalmi művei, (a nagyobb szabásu regények kivételével), egyedül e lapban fognak megjelenni. Előfizetési feltételek hét hónapra: júniustól december végeig 10 frt. 50 kr., fél évre: júniustól november végeig 9 frt., négy hóra: júniustól szeptember végeig 6 frt., negyed évre: júniustól augusztus végeig 4 frt. 50 kr. Hét hónapos, vagy fél éves előfizetők Jókai Mór „Forradalom“ alatt írt műveit, pompás aranyemlékszerű díszkötetben, (melynek bolti ára 5 frt.) fogják kapni. Az előfizetési összegek az „Atheneum“ irodalmi és nyomdai társulat kiadóhivatalához intézendők (Ferencziek tere 7. sz.)

A Vasárnapi Ujság május 28-iki száma következő tartalommal jelent meg: Szilágyi Ferencz (arcképpel). — Két költemény Kiss Józseftől. — „Rózi Palkó.“ Elbeszélés Kazar Emiltől. — Az élettani intézet Budapestben (3 képpel). — A rózsza keleten. — Bódító szerek. — Érdekes régészeti lelet. — Kazinczy Ferencz egy levele. A műtörténelmi kiállításból (4 képpel). — Ausztria Budapestben. Fővárosi tärca Borostyáni Nándortól. — Nagy kövekből készült emlékek és sirhalmok (3 képpel). — A hétről. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában, (Budapest, egyetem-utca 4-dik szám) megrendelhető: a „Képes Néplap“, legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatall. Előfizetési ára fél évre csak 1 frt.

A Magyarország és Nagyvilág mult-heti száma igen érdekes tartalommal jelent meg.

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszéknél f. é. május 31-én nyilvános ülésben következő perek előadattak:

Előadó: SZTANKOVITS GYÖRGY, kir. törv. bír.

3686. sz. 1875. — Özvegnő Anker szül. Bauweg Szibilla és érdektársai felpereseknek, Anker Ferencz és társa alperesek ellen, 600 ft. és járuléka iránt.

3688. sz. 1875. — Csolits Acza felperesnek Radits Száva és pertársá alperesek ellen ingatlan birtoka iránt.

3954. sz. 1875. — Nemcsér férj. Miatov Káta és társai felpereseknek Inakov Branko és Szima alperesek ellen birtok kiadása iránt.

Szerkesztői nyiltposta.

S. S. Pesten. — A mult héten a választ megadtam.

A dolgok igen jól állanak. Kérlek a jövő száma egy áttekintő cikket. Az ünnepek alatt réa fogsz írni.

K. — urnak. — Köszönjük a bizalmat. Jövöre is ki fogjuk érdemelni.

V. X. r. — Az illettó jellemét régen ösmerjük mi is. Adatokkal, ha szükségesek szolgálhatunk.

2262. sz. k. i. 1876. (81-1.1)

Hirdetmény.

Alóírott polgármesteri hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1876. évi kiigazított városi költségvetési előirányzat a városi számvévi hivatalban, f. é. május 23-tól kezdve 15 napig, a hivatalos órákban közzélemlere kitétetett. Kelt Nagy-Becskereken, 1876. évi május 24-én.

A polgármesteri hivatal.

3. 2262.

Rundmachung.

Von Seite des Bürgermeisters wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß der geänderte Voranschlag der Stadtgemeinde Gr.-Becskerek für das Jahr 1876 bei der hierfür bestimmten Buchhaltung vom 23. Mai l. 3. angefangen, durch 15 Tage während der Amtsstunden zur allgemeinen Einsicht aufliegt. Gr.-Becskerek, am 24. Mai 1876.

Das Bürgermeisteramt.

Br. 2262.

Објава.

Од стране подписатог градоначалства овим се објављује, да ће преписани оворарошки прорачун за 1876. год од 11. маја о. г. рачунајући, 15 дана у оворарошком књиговођском звању за време званичних часова на ошн углед изложени бити.

У Бел.-Бечкереку, 12. маја 1876.

Градоначалштво.

6122. sz. 1876.

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye részéről közhírré tétetik, hogy a megye számára f. 1876. évre szükségelt tűzifa u. m. 112 öl gyertyán- vagy cserfa átengedése tekintetében f. é. **junius 12-én** reggeli 10 órákor a megye székház vagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdése előtt az alispáni hivatalnál nyugtandók be, s az árlejtés befejeztével nyitattak ki, később benyújtott ilyen ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a megyei számvévi hivatalnál betekintheők.

Kelt N.-Becskereken, 1876. évi május 24-én.

Torontálmegye alispáni hivatala.

1870. sz. csőd 1876.

Csödhirdetmény.

A nagy-becskereki kir. törvényszék mint csődbíróság részéről közhírré tétetik, hogy Singer Mór módosi lakos ellen saját kérelmére a csődület elrendeltetvén, ideiglenes tömeggondnokul és perügyletül Dimitrievits János módosi ügyvéd kinevezett; a csődhitelző választmány és tömeggondnok választására határidőül 1876. évi **junius 27-ik** napjának délelőtti 10 órája a törvényszéknek kitűzetik, felhivatnak a hitelezők, hogy a csődösszeg elleni követeléseiket 1876. évi **junius 26-ik** napjáig bezárólag jelentsék be, mivel a később beadott keresetek el nem fogadtatnak.

Kelt a nagy-becskereki e. f. kir. törvényszéknek 1876. évi márczius 28-án tartott üléséből.

Várady Mihály, kir. tszéki elnök.

5848. sz. 1874.

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-becskereki állami ügyesség kérelmére Bugarszky Isza szerb-bóka lakosnak Szerb-Bóka 268. sz. tjkönyvében körülirt 277. ösz. sz. a. ház és 800 □-olmi belsősegből álló, 80 ftra becsült birtokára nézve bírói árverés elrendeltetett, ennek a helyszínén, Szerb-Bóka községében leendő eszközlésére az első árverés határideje 1876. évi **junius 26-ik**, a második pedig **junius 26-ik** napjára, mindig délelőtti 10 órára tűzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzzel letenni az ígert vételért pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felerészét, az árveréstől számított 3 hónap alatt a másik felerészét 6% kamatokkal együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz a 2-ik részletben lesz beszámítandó, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező végrehajtónál megtekintheők.

Figyelmeltetnek továbbá a többi nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását e hivatalnál jelentsék be; ellenkező esetben Mattanovich Károly ügyvéd mint hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni, végre

Felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket a perrend 466. § értelmében e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Az árverés foganatosításával Uhrmann Adolf kir. bír. végrehajtó jelentése bevarása mellett megbízatik. Kelt a módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál, 1876. évi május 8-án.

4025. sz. 1876.

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Kiss Lajos n.-becskereki lakos végrehajtató részére 390 ft. tőke és jár. kielégítése végett Raczkovics János mellenczei lakos végrehajtást szenvedtől lefoglalt a mellenczei község 1289. sz. tjkönyvében foglalt 3750 ftra felbecsült fel urb. telek fele — és fel tart. telek felére nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek a mellenczei községében leendő eszközlésére első határidőül 1876. évi **junius 14-ik**, szükség esetében második határidőül **augusztus 14-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígert vételért két részletben és pedig az első részletet a bánatpénz betudásával az árverés jogerőre emelkedésétől számított 14 nap alatt a második részletet 10% kamatokkal az árverés jogerőre emelkedésétől 3 hónap alatt lefizetni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik

nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik. Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 6-án tartott ülésében.

4005. sz. 1876.

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Dr. Gyorgyevits Milos nagy-becskereki lakos végrehajtató részére 100 ft. és jár. kielégítése végett Jankov Józsa mint Jankov Danicza gyámja sz.-elleméri lakos végrehajtást szenvedtől lefoglalt és a torontálmegyei árwapénztárban kezelt 200 frnyi cselekvő követelésre továbbá sz.-elleméri község 44. sz. tjkönyvében 1138 ftra felbecsült 42. számú háznak és egész urb. telek negyedének felére nézve a bírói árverés elrendeltetvén ennek eszközlésére végett első határidőül 1876. évi **junius 15-ik**, szükség esetében második határidőül **augusztus 16-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája a szerb-elleméri községében tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező kiküldött-nél letenni, az ígert vételért két részletben és pedig az első részletet azonnal a másik részletet a bánatpénz beszámításával és 10% kamatokkal az árverés napjától számított egy hónap alatt letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre Kokits János ügyvéd szemelyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik. Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 20-án tartott ülésében.

4024. sz. 1876.

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Kohn J. L. nagy-becskereki lakos végrehajtató részére 1334 ft. 54 kr. tőke és járuléka kielégítése végett Marinkov Athanaszia és Helena n.-becskereki lakos végrehajtást szenvedtől lefoglalt a n.-becskereki község 751. és 2282. sz. tjkönyvében 1260 ftra felbecsült 813. számú ház és szőlőre nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek a kir. tszéki telekkönyvi hivatalban leendő eszközlésére első határidőül 1876. évi **junius 13-ik**, szükség esetében második határidőül **augusztus 12-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígert vételért két részletben és pedig az első részletet a bánatpénz betudásával az árverés napjától számított két hónap alatt a második részletet 10% kamatokkal pedig négy hónap alatt a telekkönyvi hatósághoz letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbízatik. Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 3-án tartott ülésében.

745. sz. 1876.

Pályázat.

A billéti járáshoz tartozó Nagy-Jécsa községében egy községi orvosi állomás létesítése tárgyában 1873. évi január 25-én és 1874. évi febr. 6-án 2/1873. és 7/1874. sz. alatt hozott községi határozatok a tettes Torontálmegye bizottsága által mult 1875. évi márczius 15-én s folytatva tartott rendes tavaszi közgyűlésében hozott 27/b. gy. sz. alatti határozatával helyben hagyatván, ezen orvosi állomás választás útján leendő betöltésére a pályázat ezennel nyitattik, és a választás eszközlésére f. é. **junius 29-ik** napjának, délelőtti 9 órája tűzetik ki.

Ezen orvosi állomással következő járandóságok vannak egybekötve, és pedig:

1-ször. 600 ft. készpénzben évi fizetés azon kötelezettség mellett, hogy a megválasztandó községi orvos köteles leendő a községben lakni és lakoságnál a gyógykezelést következő díjak mellett ellátni és pedig: 2-ször. Minden földtulajdonosnál nappal 40 kr., éjjel pedig 50 kr. — 3-ször. Minden házasszelnél nappal 20 kr., éjjel pedig 30 kr. — 4-ször. Szegényeknél ingyen.

Felhivatnak tehát mindazon orvostudor urak, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. cz. 74-a értelmében felszerelt folyamodványokat legfeljebb a választást megelőző napig ezen szolgabíróságnál beadni el ne mulasztják.

Billét, 1876. évi május 15-én.

Tabakovits János, szolgabíró.

1971. sz.

Pályázat.

Az alibunari szolgabírói járásban, halalozás által Szt.-Mihály községében megürült jegyzői állomás f. évi **junius 6-án** választás útján lesz betöltendő.

Ezen állomással összekötött járandóságok következők: készpénzbeli fizetés, ide érte az utazási általán is 400 ft. o. é.; természetbeni szabad lakás használatával; végrendeletek, szerződéses, egyszerű folyamodványokért továbbá I-ső folyamodású hatóságokhoz intézendő beadványokért 1 ft., II-od folyamodású hatóságokhoz intézendő beadványokért 2 ft., III-od foku beadványokért a fellelő megállapodás szerint — továbbá kötvények, nyugták, és meghatalmazásokért egyenként 30 kr. és marhajárlatokért darabonként 5 krnyi díj fizetendő a fel által.

Hivatalos utazásoknál a fuvar díj nélkül — nemkülömben a szükséges irodai eszközök beszerzése és a hivatalos helyiségek futése a község által eszközöndők.

A pályázni óhajtok ezennel felhivatnak, hogy folyamodvényeiket az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelve, a melyben az eddigi foglalkozásuk, magaviseltetük, és különösen a magyar, német és román nyelvírás és olvasásbani tudása okmányilag kitüntetve legyen, a fent-küzdött választási napig alóírt szolgabírósághoz benyujtsák. Szolgabírói hivatal Alibunár, 1876. évi május havában.

Payer Hugó, szolgabíró.

Arverési hirdetmény.

Az alóírt intézetnél a 440., 472., 944., 1026., 1249., 1281., 1289., 1309., 1392., 1446., 1464., 1479., 1511., 1534., 1535., 1559., 1561., 1564., 1568., 1577., 1578., 1582., 1587., 1592., 1613., 1637., 1712., 1756., 1774., 1788., 1806., 1816., 1828., 1829., 1837., 1840., 1874., 1883., 1893., 1894., 1917., 1935., 1955., 1961., 1967., 1982., 2012., 2013., 2019., 2022., 2024., 2045., 2046., 2051., 2088., 2093., 2098., 2152., 2154., 2157., 2158., 2159., 2161., 2173., 2186., 2191., 2198., 2208., 2210., 2224., 2231., 2238., 2239., 2242., 2277., 2289., 2308., 2323., 2339., 2346., 2349., 2353., 2354., 2359., 2361., 2363., 2366. számú már lejárt zálogívek alatt elzálogosított tárgyak f. hó 28-án kitűzve volt nyilvános árverésre közbenjött akadályok miatt elhalasztatván az **junius 11-én** délelőtti 10 órákor fog a torontálmegyei takaré- és hitelbank nagy termében megtartatni.

Miről az illető zálogívek birtokosai oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy ügyök rendezése miatt a fentkített határnapig intézetünk igazgatóságánál annál is inkább jelentkezzenek, mivel az árverés napján az attóli elalás már kieszközölhető nem lesz.

Venni szándékozik kik az árverés alá kerülő tárgyak iránt bővebb felvilágosítást az intézet könyvtároságánál nyerhetnek, ezen árveréshez tisztelettel meghivatnak. Kelt N.-Becskereken, 1876. évi május 31-én.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(74-2.1)

Hirdetmény.

A nagy-becskereki róm. kath. hitközség t. cz. tagjai ezennel a f. 1876. évi **junius 11-én** délutáni 3 órákor a róm. kath. templom mögötti iskola épületben tartandó **KÖZGYŰLÉSRE** ezennel meghivatnak.

Napirend.

1. Számoltató jelentés a lefolyt évről.
2. Az elnök, gondnok, jegyző és választmány választása.
3. A számvizsgáló bizottság választása.
4. Netaláni egyéb indítványok.

N.-Becskerek, 1876. évi május 10-én.

73-3.2)

Kellner Ede, helyettes elnök.

6. sz. közp. vál.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választására jogosított polgárok névjegyzékének az 1874. évi XXXIII. t. cz. 29. §-nak rendelkezésével hivatalból eszközöndő kiigazítására kirendelt bizottság, abbéli munkálátat a f. é. **junius 1-én** a városháza nagy termében kezdeni meg, s f. é. **junius 15-ig** befejezni tartozik, a kiigazított eszközöz bizottság mindenkor délelőtti 9-12-ig, délután pedig 3-5 óráig működik.

Eme fontos eljárás oly megjegyzéssel tétetik közhírré, hogy a választók névjegyzékét kiigazító bizottság előtt, polgári jogainak megóvása és érvényesítése tekintetéből mindenki megjelenhet.

Kelt N.-Becskereken, 1876. évi május 30-án.

Sztojsics Antal, küldöttségi elnök.

Hirdetés.

Torontálmegyében fekvő gróf Karácsonyi Guidó bánlaci uradalmához tartozó Rárosi pusztából 2000 hold szántóföld f. é. szeptember 1-től 6-7 egymás után következő évekre egészben vagy kisebb részletekben bérbeadó.

A feltételek a budapesti központi irodában Krisztina-város, gr. Karátsonyi palota, vagy a bánlaci uradalmi tisztartóságnál megtudhatók. (79-6.1)

Burger Zsigmond özvegy papir- és írószerkereskedésében Szegeden

kapható:

Torontál vármegye csatornázási tervezetének átnézeti rajza,

összeállította **KATONA ANTAL,** egyleti vez. mérnök. (69-4.2)

Ára 5 forint, színezve 9 forint o. ért.